

Raadsbrief

Datum 11 juni 2025

Onderwerp Energiemonitor voorjaar 2025 Zwolle
Versienummer

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Samenvatting

Deze raadsbrief Energiemonitor voorjaar 2025 Zwolle, met cijfers 2023, is de nieuwste versie van de halfjaarlijkse monitor. Op hoofdlijnen geeft dit het volgende beeld over de ambities zoals die geformuleerd zijn.

	Beleid 2025	Stand 2023
Besparen energieverbruik in TJ	1.600	1.040
C02 reductie in kiloton	-25%	-41%
Duurzame opwek in TJ	1.200	682
Duurzame opwek in %	25%	14%

En, hoewel de toekomst zich lastig laat voorspellen, verwachten we (evenals in de vorige raadsbrief) dat deze ambities niet gehaald worden. Medio 2027 zullen de cijfers gereed zijn. Naast de stadsbrede ambities en meer in de invloedssfeer van de gemeente biedt de monitor een beeld van de resultaten op het gebied van de warmtetransitie, besparen, werklocaties, grootschalige opwek. Ook wordt hard gewerkt aan de vele locaties om het elektriciteitsnetwerk te verzwaren. De monitor is uitgebreid met diverse onderdelen. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om zich een beeld te vormen over de voortgang van de energietransitie te Zwolle.

Bijlagen

Openbaarheid

☒ Openbaar

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Energiemonitor voorjaar 2025 Zwolle.

Datum

20 mei 2025

Inleiding

De afgelopen jaren was de Energiemonitor een vast onderdeel van het najaarsmoment. Uw Raad heeft bij het najaarsmoment 2023 een motie “Grip op de energietransitie” aangenomen, waaruit de behoefte blijkt aan meer inzicht in de voortgang van de energietransitie en ook aan een halfjaarlijkse frequentie. Bij de behandeling van het “Ambitiepakket Energietransitie 2025-2030” heeft het college daarnaast de wens uitgesproken om meer programmatisch te gaan werken. Daarmee wil zij beslissingen op de korte termijn kunnen relateren aan lange termijn ambities, en andersom. Data en inzichten zijn daarbij belangrijk.

We geven aan deze behoefte stapsgewijs invulling. In 2024 hebben we gewerkt aan een uitbreiding en vernieuwing van de database. Daarmee kunnen we voortgang van de energietransitie nauwkeuriger monitoren. In het voorjaar 2025 is de monitor verder uitgebreid. Dit wordt bij de diverse onderdelen toegelicht. De Energiemonitor is openbaar (binnen de kaders van wetgeving) beschikbaar via de gemeentelijke website en te raadplegen via www.zwolle.nl/energiemonitor.

De Energiemonitor blijft volop in ontwikkeling. Voor een aantal databronnen zijn we afhankelijk van externe partijen. Naast openbare bronnen zoals die van de klimaatmonitor en het CBS moeten we soms afspraken maken over gegevensuitwisseling. Daarnaast zijn niet alle data die we graag in beeld willen hebben (voor ons) tijdig beschikbaar. Een aantal voorbeelden: energieverbruik van individuele huishoudens en bedrijven zijn voor ons niet bekend, genomen isolatiemaatregelen worden niet centraal geregistreerd en bijgehouden. Ook weten we niet welke adressen van het aardgas af zijn. Kortom: de inzichten die we kunnen geven, zijn zo goed als de data die beschikbaar is. We houden continu in de gaten waar verbetermogelijkheden zich voordoen en bespreken dit ook met betreffende partijen en het Rijk

Waar deze Energiemonitor de ontwikkeling tot op heden laat zien, werken we toe naar een monitor met een vooruitkijkend/ voorspellend karakter. Middels datamodelling (digitale voorspellingen) gaan we op basis van beschikbare landelijke én lokale gegevens over geplande ontwikkelingen een doorkijk naar de toekomst geven. De toekomst exact voorspellen, dat kunnen we vanzelfsprekend niet. Daarvoor zijn er te veel onbekende, dynamische factoren die kenmerkend zijn voor transitieprocessen. Het kunnen duiden van de impact van gemeentebestuur op de behaalde resultaten vraagt daarnaast om nauwkeurig afgewogen en uitlegbare aannames. Het is lastig vast te stellen welke resultaten zijn geboekt dankzij gemeentelijk beleid. De rollen van de gemeente in de energietransitie zijn ook divers. Er is ook (heel veel zelfs) autonome ontwikkeling.

Het doel dat we nastreven is uw Raad meer grip en houvast te bieden. Dit zodat u uw controlerende taak uit kunt voeren maar ook een basis legt voor uw taakstellende rol t.a.v. toekomstige investeringen en de gemeentelijke inzet.

Voor de vorm van de overdracht hanteren we een Raadsbrief. Hierin duiden we de inzichten uit de energimonitor, cijfers 2023, peildatum juni 2025. De online monitor wordt verder verbeterd en continu aangevuld met actuele data.

Datum 20 mei 2025

Kader

1. Ambitiedocument energietransitie
[Vergaderingen - Raad Besluitvormingsronde - 17 juli 2017 - iBabs](#)
2. Aangescherpte strategie en aanpak programma energietransitie Zwolle
[Vergaderingen - Raadsplein info/debat Raadzaal - 1 februari 2021 - iBabs](#)
3. Raadsbrief Energiemonitor 2024, punt 8f bij
[Vergaderingen - Raad Besluitvormingsronde - 8 november 2024 - iBabs](#)

Kernboodschap

Met deze Raadsbrief wordt de Raad in de gelegenheid gesteld om zich een beeld te vormen over de voortgang van de energietransitie te Zwolle met behulp van de energiemonitor (cijfers 2023). Naar verwachting worden de ambities, zoals verwoord in het plan van aanpak energietransitie voor het jaar 2025, niet gehaald. Medio 2027 zullen de cijfers gereed zijn. Meer in invloedsfeer van de gemeente biedt de monitor een beeld van de resultaten op het gebied van de warmtetransitie, besparen, werklocaties, grootschalige opwek. Ook wordt hard gewerkt aan de vele locaties om het elektriciteitsnetwerk te verzwaren

Toelichting

Algemeen beeld

Zwolle heeft de ambitie in 2040 klimaatneutraal te zijn, zoals geformuleerd in het coalitieakkoord. Met het programma Energietransitie werken we aan doelstellingen die hieraan bijdragen. Op hoofdlijnen geeft de monitor (bron klimaatmonitor) het volgende beeld:

	Beleid 2025	Stand 2023
Besparen energieverbruik in TJ	1.600	1.040
CO2 reductie in kiloton	-25%	-41%
Duurzame opwek in TJ	1.200	682
Duurzame opwek in %	25%	14%

De hoofddoelstelling is het terugdringen van het energieverbruik, en daarmee de uitstoot van CO₂. De voortgang is zichtbaar op www.zwolle.nl/energiemonitor.

Het energieverbruik is in 2023 met 18 procent (1.040 TJ) gedaald ten opzichte van 2015. Daarmee liggen we niet op koers de energiebesparingsdoelstelling (25 procent, 1.600 TJ) te halen, zoals vastgelegd in onze ambitie. Het tekort is derhalve 560 TJ. Wel is de CO₂-uitstoot sinds 1990 sterk gedaald, 41% t.o.v. 1990. Meer dan de doelstelling van 25 procent. Dit heeft te maken met het feit dat energie veel duurzamer wordt opgewekt en daarmee leidt tot een lager CO₂-uitstoot dan in 1990. Tegelijkertijd is de stad fors gegroeid. De daling per woning en per bedrijf is dus hoger dan 10 procent. Gezien het toenemend aantal woningen en bedrijven zien we dat niet terug in de absolute cijfers van het energieverbruik. Voor de komende jaren wordt een verdere groei van de stad verwacht. Vooral de behoefte aan elektriciteit neemt enorm toe. Netcongestie is nu al een probleem, maar de behoefte aan

Datum 20 mei 2025

(slimme) oplossingen om netcongestie te verminderen en het sneller verzwaren van het elektriciteitsnet zal sterker worden. Daar werken we als gemeente samen met partners in de stad en de netbeheerder hard aan.

Afgesproken (zie Aangepast Plan van aanpak energietransitie 2018-2022, 4 februari 2019) is om 25 procent van de benodigde energie per 2025 duurzaam en lokaal op te wekken, oftewel 1.200 terajoule (hierna TJ). Deze ambitie wordt waarschijnlijk niet gehaald, naar verwachting wekt Zwolle ca. 700 TJ op. Vooruitkijkend naar 2030 zal de doelstelling, zoals verwoord in de Regionale Energie Strategie (RES) en de programmeringsafspraken met de provincie, (1750 TJ duurzame opwek elektriciteit) ook niet gehaald worden, de prognose is dat Zwolle ca. 1.000 TJ aan duurzame energie opwekt in 2030. Dat de gestelde ambitie niet wordt gehaald, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnet voor teruglevering van stroom op het net. Uitbreiding van het elektriciteitsnet is een cruciale randvoorwaarde om verdere groei van elektrische opwek mogelijk te maken.

In de loop van 2027 komen de cijfers over 2025 beschikbaar waarmee het mogelijk is om verantwoorden in hoeverre Zwolle de gestelde ambitie heeft gehaald.

Warmtetransitie

We werken aan een aardgasvrij Zwolle. Inzichten in de ontwikkeling naar deze aardgasvrije stad wordt stapsgewijs toegevoegd aan de energiemonitor. Data en monitoring vormen ook een verplicht onderdeel van het Warmteprogramma. Op dit moment bevat de monitor een aantal eerste inzichten, namelijk het aardgasverbruik van woningen, het aantal aardgasvrije woningen (benadering) en het aantal woningen dat aardgasvrij-ready is (benadering). Dit breiden we de komende tijd verder uit.

De monitor laat voor Zwolle een behoorlijke afname van het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving (woningen en bedrijven) zien. In 2023 is het aardgasverbruik voor het laatst gemonitord; dit bedroeg toen 2.461,9 TJ. Vergeleken met 2015, toen het verbruik 3.481,8 TJ was, betekent dit een totale afname van 1.019,9 TJ.

[Aardgasvrije en aardgasvrij-ready woningen](#)

De meest recente beschikbare data zijn van het jaar 2023. In dat jaar verbruikten woningen in Zwolle in totaal 1.509 TJ aan aardgas. Dit betekent een aanzienlijke besparing van 442 TJ ten opzichte van 2015, toen het totale aardgasverbruik van woningen 2.065 TJ bedroeg.

Verder geeft de monitor inzicht in het aantal woningen zonder aardgas. Dit zijn er naar schatting 3.810 in 2023. Sinds 2015 zien we een gemiddelde toename van 16% aardgasvrije woningen per jaar deze toename is in de afgelopen jaren redelijk constant gebleven. In 2020 was er een kleine stagnatie, met een bescheiden toename van 11%. De vastgestelde doelstelling (uit 2018) is 5.000 aardgasvrije woningen in 2025. Op dit moment weten we niet of we onze doelstelling in 2025 gaan halen. We gaan ervan uit dat deze inzichten in de loop van het jaar beschikbaar komen voor het jaar 2024.

Daarnaast geeft de monitor een overzicht van het percentage en het aantal woningen per buurt die aardgasvrij-ready zijn. *Aardgasvrij-ready* houdt in dat een woning bij benadering voldoende geïsoleerd is (label B of hoger) voor de overstap naar een alternatieve warmtetechniek, inclusief all-electric of een

Datum 20 mei 2025

warmtenet op lage temperatuur. Voor overstap naar hoge temperatuur warmtenet is label B geen vereiste. In de praktijk kan de situatie voor individuele woningen altijd anders zijn, omdat we weten dat energielabels niet altijd een goed inzicht geven in de praktijk.

Monitoring op buurtniveau

In het Warmteprogramma wordt vastgesteld op welk moment we voor welke buurten warmteplannen gaan opstellen. In de monitor zal dan ook extra focus komen te liggen op monitoring van de ontwikkeling, haalbaarheid en betaalbaarheid van plannen in die buurten. De monitor biedt op dit moment al inzicht in het totale gasverbruik en het gemiddelde gasverbruik per woning, uitgesplitst naar buurt. Beide indicatoren maken het mogelijk om de ontwikkeling van het gasverbruik per buurt in de tijd nu al volgen. In de prioritaire wijken Aa-landen, Holtenbroek en Berkum en in buurten met lokale initiatieven is een zichtbare afname in aardgasverbruik te zien. Ook in andere buurten in Zwolle zien we deze trend.

Vergelijking met andere steden

In de monitor wordt het aardgasverbruik van de gebouwde omgeving in Zwolle vergeleken met dat van Amersfoort, Den Bosch en Deventer. Omdat het aantal en type gebouwen per stad verschilt, kan er op basis van enkel het absolute aardgasverbruik geen eerlijke vergelijking worden gemaakt tussen de gemeenten.

Wel kan er een vergelijking gemaakt worden van de procentuele afname van het aardgasverbruik van de gebouwde omgeving per stad. Deze afname is gebaseerd op de periode tussen 2015 en 2023. Uit de gegevens blijkt dat Den Bosch de grootste reductie heeft gerealiseerd met een daling van 30%. Zwolle volgt met een afname van 29%, daarna Amersfoort met 28% en Deventer volgt met 27%.

Verduurzaming woningen

Onder het tabblad [Verduurzaming woningen](#) is het energieverbruik van de woningen in beeld gebracht en verdiepende inzichten over energielabels en het gebruik van ondersteuningsmiddelen en subsidies.

Energieverbruik gedaald

Sinds de vorige update over de Energiemonitor, waarin duidelijk te zien is dat het energieverbruik sterk is afgenomen, is er geen nieuwe data beschikbaar gekomen over het energieverbruik van woningen. Gemeentelijke aanpakken in de vorm van Warm Thuis, de Lokale Aanpak Isolatie en activiteiten van (door ons gesteunde) lokale duurzame initiatieven, leveren een bijdrage aan deze afname. De afgelopen maanden hebben we gewerkt aan het inzichtelijk maken van de resultaten van deze gemeentelijke aanpakken, aangevuld met gebruik van landelijke subsidies.

Inzicht in gebruik [Ondersteuningsmiddelen](#)

Nieuw in deze monitor is een overzicht van de verstrekte ondersteuningsmiddelen. Het betreft onder andere huisbezoeken door Zwolse energiecoaches, gebruik van de subsidie woningisolatie (NIP) en de BEN-regeling (Berkum-subsidie), deelname aan inkoopacties van de lokale buurtinitiatieven, deelname aan Warm Thuis en het gebruik van de landelijke ISDE-subsidie voor isolatiemaatregelen. Hoewel de ISDE-regeling niet direct door de gemeente wordt verstrekt, is deze wel opgenomen in het overzicht, omdat inwoners hierover actief worden geïnformeerd via energiecoaches, lokale initiatieven en het Zwolse Energieloket.

Datum 20 mei 2025

Het gebruik van ondersteuningsmiddelen is per buurt inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt dat in de prioritaire gebieden Aa-landen en Berkum relatief veel gebruik wordt gemaakt van deze middelen. Deze inzichten worden operationeel gebruikt, om inzicht te krijgen in waar ondersteuningsmiddelen extra onder de aandacht gebracht moeten worden en of campagnes succesvol zijn.

Daarnaast werken we aan inzicht in de ontwikkeling van het gebruik van ondersteuningsmiddelen per jaar. Waar neemt het gebruik bijvoorbeeld toe of af, en waarom. Er is een stijgende lijn zichtbaar in het gebruik. Het is belangrijk op te merken dat dit overzicht nog niet volledig is, aangezien de data nog niet voor alle ondersteuningsmiddelen beschikbaar is.

Vergelijking met andere steden

Nieuw in de monitor is een vergelijking met andere steden, te beginnen met energielabels van de woningvoorraad. Woningcorporaties en particuliere verhuurders zijn wettelijk verplicht om hun woningen uiterlijk in 2028 te isoleren tot minimaal energielabel C. We hanteren in deze monitor een onderscheid tussen slecht geïsoleerde woningen (energielabel D of lager) en matig tot goed geïsoleerde woningen (energielabel C of hoger). Op dit moment beschikt 83% van de geregistreerde woningen over een energielabel C of hoger, terwijl 17% nog een slecht energielabel heeft. Ter referentie zijn deze cijfers vergeleken met de steden Amersfoort, Den Bosch en Deventer. Zwolle loopt hierin gelijk op met Amersfoort, die ook 83% woningen van label C en hoger heeft, en is een voorzichtige voorloper ten opzichte van Den Bosch (80%) en Deventer (75%).

Doorkijk vervolg

De komende maanden werken we aan verdere verbetering van deze inzichten, structurele afspraken over data-uitwisseling met externe partijen en verdere ontwikkeling van het datagedreven werken in wijken. Daarnaast breiden we de monitor uit met inzichten over het bereik van communicatiemiddelen en gebruik van Energieloket.

Verduurzamen Werklocaties: bedrijven en instellingen

Onder verduurzamen Werklocaties is het jaarlijkse energiegebruik van bedrijven en instellingen in beeld gebracht, evenals de actuele energielabels van de kantoren in Zwolle. Onderdelen die nu in de nieuwe monitor worden meegenomen zijn:

- Energiebesparing en energieverbruik in relatie tot ontwikkeling vestigingslocaties en sectoren
- Werkzaamheden Omgevingsdienst IJsselland
 - Energielabels van kantoren en verplichting tot label C
 - Wettelijke besparingsplicht

Energiebesparing en energieverbruik afgezet ten opzichte van de ontwikkeling werklocaties

In 2023 verbruiken de werklocaties gezamenlijk 3.032 TJ aan energie. Dit is een besparing van 442 TJ ten opzichte van 2015. In 2022 werd er nog 3.100 TJ aan energie verbruikt door de bedrijven en instellingen. Daarbij is het aantal bedrijven en instellingen gegroeid tot 11.735 in 2023. Dan laten de bedrijven en instellingen een forse energiebesparing zien. De energiebesparing wordt bereikt doordat bedrijven en instellingen steeds minder gas gebruiken. Steeds meer bedrijven en instellingen gebruiken elektriciteit voor het verwarmen van de gebouwen en voor elektrisch vervoer. Het elektriciteitsverbruik van bedrijven en instellingen laat sinds 2019 een stijging zien.

Datum 20 mei 2025

Werkzaamheden omgevingsdienst IJsselland

De Omgevingsdienst IJsselland is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving op de wettelijke verantwoordelijkheden die bedrijven en instellingen hebben. Dit zijn de energiebesparingsplicht voor bedrijven en instellingen met een hoog energieverbruik en het verplichte label C dat kantoren moeten hebben sinds 2023.

Energiebesparingsplicht

Verbruikt een bedrijf meer dan 50.000 kWh en/of 25.000 m³ aardgas per jaar. Dan is het verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen die zich binnen vijf jaar terugverdienen. Dit is de energiebesparingsplicht. De omgevingsdienst controleert tijdens reguliere controles of deze maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd

In 2024 heeft de Omgevingsdienst 77 fysieke eerste controles uitgevoerd bij bedrijven en instellingen. Bij 65 procent van deze controles is geconstateerd dat er onvoldoende energiebesparende maatregelen zijn genomen. Dit percentage is beduidend lager dan de afgelopen jaren. De bedrijven krijgen 6 tot 12 maanden om deze maatregelen alsnog te nemen.

Naast bovenstaande controles werden 131 her-controles uitgevoerd, waarbij werd vastgesteld of bedrijven de maatregelen die zijn opgelegd na de eerste controle ook daadwerkelijk hebben getroffen. Ruim 94 procent van de bedrijven heeft na de eerste her-controle de maatregelen uitgevoerd. In 6 procent van de zaken is dit niet het geval. Deze bedrijven ontvangen een tweede termijn of een vooraankondiging voor een last onder dwangsom. Elke waarschuwingsbrief die uitgaat naar bedrijven die nog hebben gerapporteerd (informatieplicht) geldt tevens als de start van een handhavingstraject.

Bij gecontroleerde bedrijven die niet voldoen aan de energiebesparingsplicht wordt uitgegaan van 3,34 TJ elektriciteit en 1,7 TJ gas besparingspotentieel.

De volgende maatregelen (groep) werden door toezichthouders het meest opgelegd:

- 1) Verlichting vervangen door led (27 locaties)
- 2) Isoleren van leidingen en regelingen voor cv-installaties (27 locaties)
- 3) Pas een automatisch energieregistratie- en bewakingssysteem toe (20 locaties).

Verplicht energielabel C bij kantoren

Sinds 2023 geldt dat kantoren minimaal energielabel C moeten hebben. Sinds vorig jaar heeft de Omgevingsdienst de gegevens van het Rijk ontvangen om toezicht en handhaving op deze labelplicht uit te voeren. We hebben de ontwikkeling van de energielabels van kantoren nu in beeld, en ook de historische ontwikkeling sinds 2020.

In 2024 1.145 (kantoor)locaties in beeld gebracht. 445 locaties ontvingen van de omgevingsdienst een brief waarin werd gevraagd aan te tonen dat aan de label C-verplichting werd voldaan. Van deze 445 (handavings-)trajecten zijn er inmiddels 322 afgesloten, omdat de locaties inmiddels voldoen of uiteindelijk niet label plichtig blijken te zijn. 123 zaken staan per 1 januari 2025 nog open. Deze locaties worden verder onderzocht.

Uitgesplitst naar verschillende sectoren

Datum 20 mei 2025

In de landelijke Klimaatmonitor, de belangrijkste databron van de Energiemonitor, worden werklocaties opgesplitst in sectoren industrie, commerciële- en publieke dienstverlening. Het energieverbruik en de ontwikkeling van vestigingen per sector is op de verdiepingspagina weergegeven. Met name het aantal commerciële vestigingen is flink gegroeid in Zwolle. De sterkste energiebesparing is tevens terug te zien in de commerciële- en publieke dienstverlening. De industrie laat een kleine energiebesparing zien.

Vergelijking met andere steden.

We willen ook weten hoe de energietransitie in Zwolle zich verhoudt tot andere steden. Daarbij maken we voor werklocaties ook de vergelijking met de steden Amersfoort, Den Bosch en Deventer. Deze steden lijken in bepaalde opzichten op elkaar. Hoewel het aantal vestigingen van bedrijven en instellingen niet gelijk is aan elkaar, laten alle steden ongeveer dezelfde groei van het aantal vestigingen zien. Het gasverbruik laat eenzelfde daling zien. Gemeente Zwolle laat als enige stad een stijging van het elektriciteitsverbruik zien. De reden hiervoor weten we niet.

Voor de vergelijking met andere steden kunnen we alleen gebruik maken van de data die beschikbaar wordt gesteld in de landelijk klimaat monitor. Het monitoren op de voortgang van de werkzaamheden van de omgevingsdienst wordt bijvoorbeeld niet gemonitord in de landelijke klimaatmonitor.

[Duurzame opwek elektriciteit | Energiemonitor](#)

Voor de opwek van duurzame elektriciteit is er een aangepaste ambitie voor 2030. Deze komt voort uit de nieuwe afspraken die met de provincie zijn gemaakt. Dit is overgenomen in de nieuwe Energiemonitor.

Op dit moment wordt 662 TJ elektriciteit duurzaam opgewekt. Dit is 55 procent van de gestelde ambitie om in 2025 1.200 TJ duurzaam op te wekken. We zien:

- De afschaffing van de salderingsregeling heeft tot effect dat minder particulieren zonnepanelen op hun woning leggen;
- Door netcongestie kunnen bedrijven geen grootschalige zonnedaken realiseren;
- De ontwikkeling van windparken waaronder Tolhuislanden, Haerst en Hessenpoort kennen een lange doorlooptijd en zijn nog niet gerealiseerd.
- Voor Tolhuislanden is de omgevingsvergunning definitief geworden. Daarmee komt dit project in een volgende fase waarin straks ook SDE subsidie kan worden aangevraagd.
- In het kader van de programmeringsafspraken konden initiatiefnemers zich melden bij de provincie voor het windgebied Hessenpoort. Waterschap WDODelta heeft zich hiervoor als enige partij gemeld voor het ontwikkelen van een windmolen.

Om onze doelstelling op gebied van duurzame elektriciteit te halen zijn we verschillende projecten gestart om netcongestie te verminderen en de elektriciteitsinfrastructuur versneld te realiseren. In het Ambitiepakket energietransitie 2025-2030 zijn hier ook middelen voor beschikbaar gesteld.

Vooruitkijkend zien we een aantal grootschalige energieprojecten die in de pijplijn zitten. De belangrijkste hiervan is het energieplan van de gebiedscoöperatie Tolhuislanden. Nu de vergunningsfase voor dit project vordert, verwachten we dat dit project ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Voor de kansrijke locatie Haerst verwachten we in elk geval voor 2030 geen windmolens. Voor zonneparken op het land is geen perspectief: er is in 2024 een verbod van zonneparken op

Datum 20 mei 2025

landbouwgrond ingesteld door provincie Overijssel. Zonne-energie op daken biedt nog veel potentie. Die potentie blijkt lastig te realiseren. Vooral netcongestie werkt zeer belemmerend. Voor 2025 valt weinig meer te verwachten en ook richting 2030 is de kans klein dat deze potentie benut kan worden. Dit ondanks dit inzet van batterijen en andere slimme oplossingen. Samengevat verwachten we dat in 2025 ongeveer 700 TJ (doelstelling 1.200 TJ) zal zijn gerealiseerd en in 2030 ongeveer 1.000 TJ (doelstelling 1.750 TJ).

Duurzame elektriciteit (TJ)	Ambitie	Gerealiseerd	Pijplijn	Nog te realiseren
Zon kleinschalig <15 kW	200	184	-	16
Zon Grootschalig >15 kW	1.000	419	47	534
Windenergie	525	59	250	216
Elektriciteit uit biogas (WKK)	25	25	-	-
Totaal	±1.750	±687	±297	±766

Tabel realisatie en pijplijn elektrische opwek

Vergelijking met andere steden

Ook bij het opwekken van duurzame energie maken we een vergelijking met dezelfde steden Amersfoort, Den Bosch en Deventer. In de vergelijking is gekeken naar het percentage woningen dat is voorzien van zonnepalen en de ontwikkeling van opwek van duurzame elektriciteit. De ontwikkeling van zonnepanelen op daken laat bij alle vier gemeenten eenzelfde, stijgende, ontwikkeling zien.

Infrastructuur

[Infrastructuur | Energiemonitor](#)

Energie infrastructuur is cruciaal om energie op te slaan, te vervoeren en te gebruiken. In deze energiemonitor wordt een eerste inzicht gepresenteerd op het elektriciteitsnetwerk. Op dit moment zijn alleen voor het verzwaren van het elektriciteitsnetwerk doelen gesteld. Concreter is opgenomen hoe het laag-, midden- en hoogspanningsnet zich de komende jaren uitbreiden. Middels separate raadsbrieven bent of wordt uw raad hierover nader geïnformeerd.

Voor het verslimmen en verdelen zijn nog geen concrete doelen vastgesteld. Dit komt ook omdat verschillende projecten in de initiatieffase zitten en/of pilot projecten zijn om de mogelijkheden van verslimmen te verkennen. Nu zijn verschillende projecten beschreven waar slimme oplossingen waaronder batterijen worden ingezet.

Qua infrastructuur wordt geen vergelijking gemaakt met andere steden. De monitor zal voor het cluster energie infrastructuur verder worden ontwikkeld.

Datum 20 mei 2025

Maatschappelijk draagvlak & participatie

De monitor is tot stand gekomen met behulp van landelijke open data, data van partners en eigen specifieke onderzoeken. Dit breiden we in de toekomst verder uit. We werken hierover steeds meer samen met partners. Dat zal toenemen. Zo kan onze database geleidelijk verder uitgebreid worden en krijgen we meer inzicht.

Communicatie

De monitor is opengesteld op onze website en kan daarmee een uitnodiging zijn aan iedereen die een bijdrage aan de energietransitie levert of wil leveren.

Financiën

Deze raadsbrief leidt niet tot extra middelenbeslag.

Risico's

Het opstellen van deze monitor leidt niet tot extra risico's.

Vervolg

De energiemonitor blijft volop in ontwikkeling. We blijven inzetten om meer toegang tot meer en actuelere data te krijgen. We voegen meer indicatoren toe en komen met voorstellen voor nieuwe doelen met als horizon 2030. In de komende halfjaarlijkse rapportages zullen we ook toewerken naar een meer voorspellende monitor op basis van datamodelling. Een volgende versie verwachten met de begroting 2026 te kunnen aanbieden aan uw raad.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer